

personlige Bekvemmeligheds og i Videnskabens Interesse maatte ønske dem fritagne for. Men der er dog adskillig Behagelighed forbunden dermed alligevel paa Grund af den Myndighed og den afgjørende Indflydelse paa mange Menneskers Fremtid, som Professorerne derved komme til at øve. Naar man har en Myndighed, saa er det jo derhos almindelig saa, at man nødig afgiver den, fordi man betragter Andragelsen af samme som en Behreidelse for, at man ikke har brugt den rigtig. Det er dog ikke paa nogen Maade enten Udvalgets Flertals eller min Mening at reise nogensomhelst personlig Anse mod nogen Professor eller at klage over, at der ikke anvendes den største Omhu og Samvittighedsfuldhed ved Examinerne, eller at disses Udfald ikke i Reglen bedømmes ganske upartisk. Det er slet ikke det, som vi mene. Der er imidlertid en anden Kontrol med Universitetsvirksomheden, som kommer frem gjennem Examenkommissionerne, ikke paa umiddelbar, men paa middelbar Maade, hvilken jeg ikke tror, at Professorerne skjotte om, og det er den Kontrol, som øves af de Studerende. Hertil vil nu det ærede Medlem maasse svare og kan tildels være berettiget til at svare, at Studenterne i Reglen ikke ere modne til at dømme om Professorernes videnskabelige Dygtighed og om deres Foredrags Beskaffenhed. Jeg kan, som antydet, til en vis Grad give ham Ret deri; men Studenterne ere alligevel de Æneste, som kunne dømme derom, fordi de ere de Æneste, der høre Professorerne. Denne Kontrol vil nu komme frem og gøre sig gjældende ved Hjælp af Examenkommissionerne, idet Studenterne da ville lade være med at høre de Forelæsninger, som de ikke anse for nyttige for sig, eller som de finde sig trættede og pine ved at høre. Det at komme til at læse for tomme Bænke, er imidlertid saa stor en Ubehagelighed for en Universitetslærer, at man slet ikke kan undre sig over, at Professorerne nødig ville udsættes derfor. Muligheden deraf vil nu ganske vist ligge fjern for de Flestes Bedkommende; men man kan dog ikke negte, at der kan gives Stemninger, som til visse Tider kunne drage Studenterne bort selv fra meget dygtige Lærere. Dette, at Studenterne skulle have Lov til at

høre, hvem de ville, og til at sige: „den Do-cent ville vi ikke høre, fordi hans Foredrag er fjedeligt og til ingen Nytte“, det synes man ikke om, og det er efter min Overbevisning et meget vægtigt Motiv til, at man fra visse Sider modsætter sig Examenkommissioner, enten man nu gør sig det selv klart eller ikke. — Det ærede Medlem mente, at det, der gjorde denne Sag tiltrækkende for saa Mange, var det, at den var saa overordentlig ny. Det er imidlertid saare langtfra, at være Tilfældet. Det er over 150 Aar gammel, at en Mand, der ikke alene var en gammel Universitetslærer, men som derhos var en mere fordomsfri Mand end de fleste hans Kolleger baade i den ældre og den nyere Tid, nemlig Holberg, udtalte sig for slige Kommissioner. Det er dernæst en bekjendt Sag, at den udmærket dygtige Mand, som i sin Tid af Struense blev udset til at reformere Universitetet, nemlig Biskop Gulnerus, udtalte sig bestemt for det aldeles Rigtige i at indføre Examenkommissioner. Endelig vil jeg endnu kun minde om, at der er skrevet en særdeles god Afhandling for over 10 Aar siden af Professor Hammerich i nordisk Universitets Tidsskrift, hvori han ganske vist ikke fremkom med noget Forslag til Examenkommissioner, men hvori han fremsatte et Ønske om, at der maatte blive indrettet en Examenbestyrelse, som vel omfattede nogle Professorer, men som dog væsentlig bestod af Folk udenfor Universitetet. Der fattes altsaa ikke baade fra den ældre og nyere Tid paa meget gode Autoriteter for den Mening, at det er et rigtigt Princip ikke at overlade Professorerne Embetsprøven. Og den simple Grund til, at man ikke bør gjøre det, er, at man ved at undlade det hindrer dem i at blive Æneherrer over den hele Maade, hvorpaa Studiet skal drives, at blive dem, der komme til at bestemme: for det Første, hvad der skal læses, og for det Andet — og det er en meget vigtig Faktor — hvorlænge Studietiden skal vare. Naar den Kjendsgjerning ligger for, at medens Studietiden, dengang den høitærede Minister og hans Samtidige toge juridisk Embetsexamen, i Gjennemsnit var 3 høist 3 1/2 Aar, er den nu kommen op til at være i Gjennemsnit næsten 7 Aar, saa er dette virkelig